

וטהר לבנו

חידושים וחידושים

האזינו

לע"נ התנא רבי אלעזר בן רשב"י, ולע"נ החפץ חיים, והמקובל רבי יהודה משה ישועה פתיא בן רבי משה ישועה זצ"ל והרב יורם מיכאל אברגל בן רינה זצ"ל ולכבוד: אדם וחווה אם כל חי והצדיק רבי חיים פינטו הגדול זצ"ל

ולע"נ אבי התורם: רפאל מלכה בן סוליקה ז"ל

ולעילוי נשמת ניסים מלכה בן חנינה ז"ל שמעון מלכה בן חנינה ז"ל. רונן בן לנה אסתר איטח בת חפציבה ואיתי בן רחל ואיתי בן ענת ואודט בת אסתר וחנן בן בת שבע אברהם בן בתיה ארמונד עמרם בן חנה שלמה בן שמחה וחללי ישראל מהעיר אילת.

ולזכות אייל אליהו בן רחל פרנסה טובה ופתיחת המזל העליון. ושמירה והגנה לכל ילדי אייל וכנרת אסתר: יאיר משה, שירה חנה, שילה שמעון, יגל ישראל, אביב שניאור, בני אייל וכנרת אסתר.

לזיווג הגון: דוד בן פני אופיר בן עליזה אורלי בת אסתר ולרפואת: כנרת אסתר בת זקלין וחזרה לשגרה לאחר לידה ולרפואת: שרה בת פאני שתקום מתרדמת ושתחזור לאיתנה הראשון

ספר "וטהר לבנו" רבים זכו וקנו את הספר הקדוש קדימה "הכנס ברכה לביתך" - ב 80 ₪ ב"כ 1300 עמודים

זכור!!! ספר זה קיבל את ברכתו החמה והסכמה חתומה של מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי שליט"א
לקניית הספר ולקבלת אולני - ולהנצחה בעלוני

106855@gmail.com 0527120333 יוחנן ריינר

!!! גם אתה חייב לקנות את הספר!!! *חידוש עצום וחיוק אדיר לשבת ולנשמה**

"חדש" אפשר להשיג את הספרים באשקלון - ובקרית גת, בתיאום עם הרב יוסף ברקו שליט"א 0542831575

בלונדון אצל אלפער - טלפון: 2088000955 London N16 5HW Fairholt Rd 8, ובחנות הספרים המובחרים באירופה - לבקש מהמוכר שיזמינו מהמפיץ ליהמן

וטהר לבנו – האזינו

לו "חכמו", "ישכילו" זאת, "יבינו" לאחריתם - בלעם מול הנוברהדקער

מוסרי עצום, והרגיש שחייב הוא להמחיש לעצמו את יום המיתה, ש"יזכיר לו יום המיתה" בחוש ובכאילו ממש!!

ואכן אומר ועושה!! בלילה הוא נכנס לחדר הטהרה בו שוטפים את המתים לפני הקבורה, וחשב הנה לי **אמבטיה שבה משכיבים את המת** בכדי לנקותו ולשטוף אותו ולטהרו לקראת הקבורה, זה המקום בו אבלה לילה זה, "יזכיר לו יום המיתה" **הלכה למעשה!!**

אך כאשר התקרב לאמבטיה לפתע ראה יד לבנה מתרוממת החוצה מהאמבטיה!!! רבי גרשון חטף שוק והתעלף!!!

וכשהתעורר מצא עצמו לפות ביד הלבנה שראה יוצאת מהאמבטיה, לפני ידידו משה לייב מחייכות אליו, כי גם הוא חפץ בהמחשה זו רק הקדים לעשות זאת קודם רבי גרשון.

ועד יום מותו, התייסר רבי גרשון על אותו רגע בו התעלף, כי גם אם היה מת באמבטיה - הרי מת לא מסוגל להרים יד!! אלא ברור שזה עוד בחור נוברהדקער שחשב כמוהו!!! אז למה הוא התעלף?? וכי הגאווה שלו לא נתנה לו מקום לחשוב שעוד בחור חשב כמוהו??

ועל מחשבת גאווה זו שבאה לו תוך כדי התבוננות ליום המיתה, התייסר אותו צדיק כל ימיו. רק ראו נא מה זה עומק המוסר וגדלות אצילות האדם של **נוברהדוק**.

אך אילו הייתי פוגש בצדיק זה, הייתי מבשר לו שקיים בשלימות את דרישת התורה בפסוק זה "לו חכמו ישכילו זאת יבינו לאחריתם", כי כל מעשהו וכל פועלו וכל יסורי לבו, היו התבוננות עם המון חכמה שכל ובינה כדרישת התורה, וככה מגיעים לשלימות כראוי!!! יהי חלקי עמו!!! והלוואי ואזכה להתבונן כמוהו ולהגיע לחיזוק עצום אמן.

ללמדנו, שגם על התבוננות מוסרית צריכים הדרכה תורנית, כי בלי הדרכה נכונה אפשר עם רעיונות מוסריים להגיע לעבירות החמורות ביותר, ולשחיתות המידות עד השפל הנמוך ביותר!!! ורק מוסר כהלכה עם כל הכלים הנדרשים נצליח ונתעלה.

אבל בזמנינו קשה להגיע למוסר כהלכה, לכן עלינו להשתמש בדרכי גדולי ישראל וציות מושלם לדעתם, כי הם חקרו כראוי ויודעים לנווט את מסקנות המוסר כראוי, כי הם התבוננו חכמו והשכילו בנתיבי המוסר והעלו לגבהים והתקדשו בחייהם, ולכן רק הם יתנו לנו את הדרך ואת המסקנות הנדרשות, וכך נצליח גם אנחנו לתקן את מידותינו המושחתות עד לנימים הדקים המוחבאים בעומק הנסתה מהעין.

עוד דוגמא ל"עיוות מוסרי" - מלך סדום מחשיב עצמו לתלמיד של אברהם אבינו!!

אבל רשע זה לא סיפר את העיקר!! את ה"ולא תאמר אני העשרתי את אברם", את זה הוא לא סיפר, שאברהם בז למלך סדום אישית, ולכן לא רצה את כספו.

וכפי שביארנו בפרשה הקודמת, שאברהם נגעל מהחוצפה כי מלך סדום אמר "והרכוש קח לך", במקום לומר "תשאיר לך", שהרי אברהם לא היה צריך לקחת שהרי הם שלו **תוס' גיטין ל"ח** כשלל מהמלחמה, רק היה לו להשאיר אצלו, ובפרט שמלך סדום בעצמו נחשב לרכוש אברהם וכעבדו, שהרי הוא ניצח וכבש והציל אותו!!!

יש לתמוה האם בכדי להתבונן לאחריתו של האדם, וכפי שכתבו חלק מהמפרשים שהכוונה למיתה, האם להתבוננות במיתה צריכים גם **לחכמה** וגם **להשכלה** וגם **להבנה**??

אבל האמת היא שכבר ראינו התבוננות ליום המיתה של שני אנשים מפורסמים, אבל נראה ונתבונן לאן הביאה אותם ההתבוננות הזו?? לאיזו תוצאה הם הגיעו מכך??

הנה עשיו אומר ליעקב: הנני הולך למות, תן לי לאכול והלעיטי מן האדום האדום הזה, דהיינו "זלול ואכול, מחר נמות"!! ולכן "ויבז עשו את הבכורה!!

וכן מצאנו בבלעם הרשע, שמיד לאחר שאמר "תמות נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמוהו", מה עשה?? הלך והחטיא את עם ישראל עם קדושים עם בנות מואב!!!

זאת אומרת שלא מספיק התבוננות על האחרית, ולא מספיק התבוננות על יום המיתה, כי לפעמים זה מביא לתוצאות הפוכות לחלוטין מהמסקנה המתבקשת.

ואדרבה אפשר להגיע דווקא דרכה לשפלות האדם, לניצול עוד משאבי תאוות ולספק עד למקסימום את היצר החומרי לפני המוות, כמו שבועלי התאוות אומרים "עוד סטייק לחטוף, ולמות בתאוה כשעוד הבשר בין שיניהם"!!

ולכן התורה דורשת חכמה, השכלה והבנה, בהתבוננות באחרית האדם, ורק בחכמה ובינה והשכל יוכל לנצל את זכירת יום המיתה כראוי לחזרה בתשובה ולתיקון המידות.

והתעוררתי לחידוש זה בזכות מאמר מוסרי שקראתי של הרב יעקב פרידמן שליט"א, שסיפר על רבי גרשון ליבמן בחור ישיבת נוברהדוק מלפני השואה, שהתעורר ברעיון

מתוך מה שכתבתי בהרחבה בפרשת וירא, שיתכן ומלך סדום החשיב את עצמו כתלמיד של אברהם אבינו, והפיץ דרך חיים שהלביש אותה כאילו קיבל אותה מרבו אברהם אבינו, והיא "שלי שלי שלך שלך".

שמכוח הרשעות שלו הוא פירש באופן מעוות את מה שאמר לו אברהם אבינו "הרמתי ידי אל ה' אם מחוט ועד שרוך נעל, ואם אקח מכל אשר לך, ולא תאמר אני העשרתי את אברם", והוא הוציא מזה דרך חיים, שכל בן אדם יחיה ממה שיש לו ולא על חשבון השני, אפילו לא חוט פשוט, כלום לא מהשני, בקיצור שלי שלי ושלך שלך!!!

וטהר לבנו – האזינו

דמיון קלוש ביותר אולי אפשר לדמיון כאן, כי אפילו חיבור דמיוני עם רשע סדומי לא רצה אברהם.

ואכן מצד אחד אברהם חשב שיתכן שמלך סדום יחזור בתשובה ויפתח דף חדש, אבל מצד שני חשש ופחד שמלך סדום יחזור לסורו ולדרך חטאים, לכן אברהם נזהר שלא תהיה למלך סדום שום אחיזה בו.

והנה למרות זהירות אברהם אבינו, בכל זאת מלך סדום שיקר וצנור חלק מהמילים של אברהם ועיוות ועל ידי זה ניצל לרעה והמציא דרך חיים "מידת סדום" בטענה שכביכול למד זאת מרבו אברהם.

ללמדנו, שאת הרוע הכי אכזרי אפשר לקבל על ידי עיוות המוסר והתורה ועיוות דברי צדיקים, ולכן עלינו לקבל את דברי התורה ודברי רבותינו בלב טהור, בלי נגיעות ובלי סילופים, ולא לקבל רק חצי מדבריהם אלא את כל דבריהם, וכמובן עליך החובה להיות בקשר עם רבנים לשמוע את דעתם הרחבה והנקייה, ולא תהיה כשה תועה המדמיון שעושה רצון הבורא והולך בדרכי רבך, ובעצם אתה מושחת ורשע ומשחיר ומבייש את התורה ואת רבותיך בלי נקיפות מצפון כאנשי סדום ועמורה, שרק להפוך אותם לגמרי בלי להשאיר שום זכר זה הפתרון היחידי.

האזינו השמים והארץ

וגם מה הדגש ולמדה ושימה בפייהם??? ועוד צריך עיון שבתחילה משה רבינו כתב ספר ולימד את בני ישראל, ומיד אחרי זה כתוב שוב שמשה כתב את דברי התורה **עד תומם**, וגם הקהיל ודיבר **עד תומם**, וכי מה הדגש בעד תומם??? ומה השתנה בין הכתיבה של השירה בהתחלה להמשך?? **לכן** נראה כדברי האברבנאל, שבפרשת וילך עיקר השירה הייתה לאיים על עם ישראל לא לעשות חטאים, וגם התראה על הסתר הפנים שעלול להיות כשיחטאו, אבל בשירת האזינו שהיא השירה הכוללת והמורחבת עיקר מטרתה לבשר לעם ישראל על הגאולה המובטחת בלי תנאים אלא כחוק וכדברי הרמב"ן.

ויתכן, שלכן כתוב בפרשת וילך בפעם הראשונה שמשה רבינו כתב ולימד זה מדבר על שירת וילך שזה עם הדגש לחטאים וההסתר פנים, אבל הכתיבה השנייה "ושימה בפייהם" זה מדבר על שירת האזינו, ששם הדגש על אחרית הימים ועל הגאולה.

והלשון "שימה בפייהם" מתאים מאוד לאמונה באחרית הימים, כי זה לא עניין של לימוד אלא של אמונה שחייבת לעבור במסורת כל הדורות, אבל גם שתהיה אמונה מוחשית וזמינה שנתחזק בה וממנה כל הזמן, ובפרט בזמנים הקשים, ואילו ה"ולמדה" מתאים להזהרה מהחטאים והזהרה מהעונש.

ולכן בפרשת האזינו כל המושג של ההסתר פנים מופיע שונה לחלוטין מפרשת וילך, שבפרשת וילך זה מופיע שבגלל ההסתרה בני אדם יגידו שאין אלוקים בקרבנו, ואילו בפרשתנו עניין הסתרת הפנים מופיע שבורא עולם יתבונן מה יעשו עם ישראל כשיש הסתרת פנים שזה עניין שונה מהנאמר קודם, כי גם המטרה כאן שונה, וכאן המטרה איך להביא את הגאולה המובטחת מתוך ההסתר פנים הנורא.

ולכן דרך חיים זו מעולם לא נאמרה מאברהם אבינו, והכל שקר מעיקרו, כי לא היה כאן שלי שלי שלך שלך, אלא היה כאן הכל שלי, ובכל זאת מה שהתגלגל לי להיות שלי מרכושך לשעבר קח ממני.

כי אברהם אבינו ויתר על הכסף, ולא היה אכפת לו להפסיד מה שזכה בו מן הדין, כי יותר חשוב לו ששום אחיזה אפילו דמיונית לא תהיה לו ממלך סדום.

שלא יפרסם את דמיונותיו, שהוא מלך סדום תרם והעשיר את אברהם, למרות שברור שזה שקר מוחלט, ורק

על שירת האזינו כתוב במדרשים ובראשונים שהיא כוללת את כל התורה כולה, ויש בה את העבר ההווה והעתיד עד לסוף הימים כולל תקופת המשיח, וננסה קצת לבדוק האם נצליח לגלות בה נסתרות בעזרת השם, והיא כל כך חשובה עד כדי כך שהמלבי"ם קורא לה שיר לאומי.

ולכן הפעם צריכים לבדוק היטב את הפסוקים גם בפרשה קודמת וגם בפרשה זו. והנה הפסוקים מהפרשה הקודמת, "והיה כי תמצאן את רעות רבות וצרות וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו כי ידעתי את יצרו אשר הוא עשה היום בטרם אביאנו אל הארץ אשר נשבעתי".

ובעצם בפרשת הקודמת - וילך, מודגש בפסוקים בעיקר העניין שעם ישראל יגיע לארץ ישראל וישמן ויבעט ויעשה רע ויסבול מאוד ויהיה הסתר פנים מה'.

ואילו בפרשת האזינו יש כמה חלקים, יש עניין תולדות העמים כהכנה לעם ישראל, ויש את לידת עם ישראל ובחירתו לעם, וגם את ניסי בורא עולם לעם ישראל עד הגעתו לארץ ישראל.

ואז מתחילה הנפילה של "וישמן ישורון" והבעיטה כביכול בבורא עולם, והחטאים והסבל שבאים בעקבות החטאים והסתר הפנים הנורא, וגם כתוב בפרשה על רצון בורא עולם להשמידם, מצד אחד בגלל חומרת חטאם, אבל בגלל חילול השם בורא עולם גואל את ישראל ונוקם בגויים, שלא יאמרו הגויים כי העבודה זרה שלהם מנצחת.

ויש לתמוה רבות, איך משה רבינו בפרשה זו הוסיף עניינים שלא היו כתובים בפרשה הקודמת?? שהרי כאן בפרשה לכאורה זה היה אמור להיות חזרה לשם התראה ועדות על השירה שנמסרה בפרשה הקודמת!!!

"שימה בפייהם" - המשך

שיהיה שימה בפייהם והקדים את חשיבות עם ישראל, ואת גודל האכזבה ואת ההבטחה לגאולה העתידית והבטוחה, למרות האכזבה הקשה.

ונראה שחלק מציווי בורא עולם ש"שימה בפייהם", זה כפי שכתב הגר"א שזה לפרש היטב לעומק, ולכן משה רבינו מתמצית דברי בורא עולם הרחיב העניין בכדי

וַתְּהִי לִבְנֵי – הָאָדָמָה

ואכן גם בעבר בחטא העגל והמרגלים הקב"ה הסכים עם טענת משה וסלח לעם ישראל בגלל טענה זו, כך בגאולה העתידית בורא למען שמו הגדול יביא את הגאולה.

ולפי זה מובן מה שאומרים בברכה ראשונה של תפילת 18 "וזכר חסדי אבות, ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה, כי מצד זכות אבות זכות זו כבר הסתיימה, אבל מצד חילול ה' למען שמו זה הסיבה שהקב"ה מביא את הגואל.

ואולי כוונת התפילה היא, שבגלל זכות אבות, בורא עולם מסכים לגאול את עם ישראל רק בגלל טענת חילול ה', שמא יאמרו הגויים כשעם ישראל לא ייגאל, שהם הגויים ניצחו את עם ישראל.

ואולי לכן מסיימים "מגן אברהם" כי לאברהם אבינו היהודי הראשון אתו בורא עולם קבע את כל החוקים של גלות עם ישראל בברית בין הבתרים, וגם שם כחלק מההסכם בזכות אברהם אבינו ההסכם מסתיים שעם ישראל בוודאות מוחלטת יסיים את הגלות ויזכו לגאולה שלימה, וזה הסכם מושלם.

ועל בשורה גדולה זו אומר הרמב"ן, זו שירה וזו שמחה וזו תקוות העם היהודי שיש סוף לגלות ובלי תנאים, ואת זה חייבים להכניס לכל יהודי לפה, שיש תקווה ולא אלמן ישראל, משיח בא יבוא!! ולכן כתבו לכם את השירה, זה השיר הלאומי שלנו על פי המלבי"ם, כי זה תקווה אמיתית, חזון אחרית הימים המובטח.

אז הבה נתעודד ונשיר ונשמח ברוך הוא אלוקינו שבראנו לכבודו וחיי עולם נטע בתוכנו, ושאונו בני אברהם יצחק ויעקב העם הנבחר, שמובטח לו נצח שאין טוב ממנו, וחיים נצחיים ואין סופיים ולהנות מזיו השכינה בקרוב ממש אמן ואמן.

ואכן איך אפשר שלא לאהוב אב רחמן ומסור כמו בורא עולם, שמבטיח לנו טוב בכל מחיר, איך אפשר שלא להתמסר לו מכל הלב, זה אמור לבוא לנו בטבעיות, אבא אני אוהב אותך!! אבא אני אקריב את תשוקותי לעבירות קרובן על מזבחך ה', כי אני באמת רוצה להחזיר טיפה על כל מה שאתה בוראי מעניק לי ולעם ישראל!!!

כי ידין ה' עמו ועל עבדיו יתנחם כי יראה כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב: - המשך

ואכן ראיתי את דברי הגאון מווילנה על שירת חנה שמואל ג' וזה לשונו "אפשר שהוא קרוב ל2000 שנה זמן הגלות", ואז חש עתידות - בורא עולם ירז את שלבי הגאולה".

והיות וחורבן הבית השני היה לפני 1950 שנה, יוצא לנו שמתוך 2000 שנות גלות נשאר רק 50 שנים, והגאון אמר קרוב ל2000, משמע שזה פחות מ50, אז בעצם מגלה לנו הגאון מווילנה, שאפשר שזה ממש עכשיו בדורנו, (ואם נחשיב גם את 40 שנה שכבר נגזר על החורבן והרגישו זאת בבית המקדש בסימנים ברורים, אולי נשאר רק 10 ל2000 שנות גלות, עוד לפני הקרוב ל2000).

וכבר כתבתי שמהחוצפה יסגא - החוצפה הנוראה והאיומה שיש בדורנו אפשר לראות ברור שאנחנו בדורו של המשית, כמו הסיפור המפורסם שהיה לפני כמאה חמישים פלוס שנים הלכו ברחובה של עיר שני גדולי הדור ממש, שכל חזותם אומרת כבוד חכמים זקנים וקדושים, הלא הם רבי עקיבא איגר והנתיבות, וזיו השכינה קורנת מעליהם.

וגדולי ישראל חלפו על יד ספסל שעליו ישבו כמה צעירים יהודים קלי דעת, ולמרות שגדולי ישראל עברו על ידם, בכל זאת הצעירים לא קמו לכבוד גדולי הדור.

ואם תאמר מהיכן ראה משה להוסיף את עניין הגאולה המובטחת, הרי בפרשת וילך לא מופיע עניין זה?? ואפילו אם נאמר שאת השיר אמר ברוח הקודש ובנבואה, מכל מקום בפשטות משמע ששירת האזינו היא חזרה על תוכן השירה שמופיע בוילך???

ונראה שלמד זאת מהפסוק זה הכתוב בפרשת וילך "והיה כי תמצאן אתו רעות רבות וצרות וענתה השירה הזאת לפנינו לעד, כי לא תשכח מפי זרעו, כי ידעתי את יצרו אשר הוא עשה היום בטרם אביאנו אל הארץ אשר נשבעתי".

דהיינו שבורא עולם מסיים את השירה בפרשת וילך, שהצרות וההסתרה יהיו קצת קודם שבורא עולם יביא אותנו לארץ ישראל המובטחת בשבועה, ולא מוזכר מילה על תשובה או שום תנאי אחר, כי באמת אין תנאי!!! אלא הגאולה השלימה תגיע אחרי הצרות בלי תנאי, ועל זה ההרחבה והדגש העיקרי בפרשתנו פרשת "האזינו".

ומהיכן נלמד שזה בלי תנאים?? התשובה שאת זה כבר נלמד ממש רבינו, שפעמים טען לבורא עולם שישלח לעם ישראל בכדי שלא יהיה חילול השם, הן בחטא העגל והן במרגלים, וטענתו הייתה "מה יאמרו הגויים אם בורא עולם ישמיד את עם ישראל???" הרי חלילה הגויים יטענו שאין יכולת ה' להצילם ולכן השמידם".

וזה בעצם גם הטענה לגאולה העתידית כפי שהסכים הקב"ה לטענת משה רבינו, שלא יאמרו הגויים שכוחם גדול לכן הצליחו לרסק את עם ישראל, וממילא יתחלל שם שמים חלילה.

אז הבה נתעודד ונשיר ונשמח ברוך הוא אלוקינו שבראנו לכבודו וחיי עולם נטע בתוכנו, ושאונו בני אברהם יצחק ויעקב העם הנבחר, שמובטח לו נצח שאין טוב ממנו, וחיים נצחיים ואין סופיים ולהנות מזיו השכינה בקרוב ממש אמן ואמן.

ואכן איך אפשר שלא לאהוב אב רחמן ומסור כמו בורא עולם, שמבטיח לנו טוב בכל מחיר, איך אפשר שלא להתמסר לו מכל הלב, זה אמור לבוא לנו בטבעיות, אבא אני אוהב אותך!! אבא אני אקריב את תשוקותי לעבירות קרובן על מזבחך ה', כי אני באמת רוצה להחזיר טיפה על כל מה שאתה בוראי מעניק לי ולעם ישראל!!!

כתבו המפרשים שכאשר עם ישראל ירגישו עזובים ולא יהיה להם יותר על מי לסמוך לא על עצמם ולא על אחרים, ויהיו מפוחדים מפחד אויב, אזי יתגלה הבורא ויגאלנו.

והנה היום בזמננו לעיני כל רואים אנו שאין לנו היהודים על מי לסמוך, גם אלו שרח"ל בעבר האמינו בכוח הזרוע, היום יותר מתמיד כבר מבינים שידם כבולה, שאפילו אם יש נשק אי אפשר להפעילו כי אומות העולם לא מאשרים להם שימוש בכוח, וגם היום אומות העולם חברים ומתחברים לעם הקורא להשמדת עם ישראל, וכל עם ישראל קולט את הידוע לנו, שאין לנו על מי לסמוך רק על אבינו שבשמים.

ועד כדי כך המצב חמור, שגם אנשים שהאמינו שיותר לא תהיה שואה, בטענתם שלא עוד!!! אומות העולם לא יתנו לזה שוב לקרות, וגם כל אלו שלא מבינים איך הייתה שואה ולמה היהודים לא נלחמו?? הנה היום כולם רואים את המצב בסוריה שהעם נלחם על קיומו ובכל זאת יש שם הרג והרס נורא בהשגחתם ובתרומתם של מעצמות העולם.

וטהר לבנו – האזינו

לא נקום בפניהם לכבודם, אזי הצעירים יפטירו ויאמרו, איזו חוצפה, ממש עקבתא דמשיחא!!!

ותגידו לי באמת, האם זה לא קורה היום??? ושתבינו, במשך אלפי שנים!! סמכות האבא והמורה, המחנך והמבוגר היה שמור אצל רוב בני הנוער, רעדו מפני הסמכות, ופתאום בדור האחרון נחיתה טוטאלית, מהפך מקצה לקצה, פשוט לא יאמן!! החוצפה בדיוק כפי שרבי עקיבא אייגר תיאר אותה, והנה אנחנו עמוק בפנים.

אז באמת אנחנו כבר ממש בדורו של משיח, ושוב נוכיח זאת, הרי רק לפני 2 דורות ובמשך כל ההיסטוריה אם היית מציג לאדם את החוצפה של רוב בני דורנו, החוצפה של זמנינו, הוא לא היה מאמין ששייך ככה להתנהג!!! ואכן גדולי ישראל אומרים שמשיח בפתח, אז בואו נתכונן לקראתו כראוי, אפילו אם נהיה רק אחד מעיר ושניים ממשפחה, קדימה, רק חזק ואמץ!! עוד קצת!!!

וידבר את כל דברי השירה הזאת באזני העם, כי לא דבר רק הוא מכם

לקראת המשיח כצדיקים ולא כרשעים, להיגאל לכתחילה ולא בדיעבד, כי אין ברירה.

ולכן הוא מזהיר את עם ישראל מספר פעמים "שימו לבבכם לכל הדברים אשר אנכי מעיד בכם היום אשר תצום את בניכם לשמר לעשות את כל דברי התורה הזאת", שתהיו מאלו "שלא תישכח מפי זרעו", והמאמץ הרוחני להתחזק לקראת בא המשיח, לא מיותר הוא "לא דבר ריק הוא מכם".

אלא "כי הוא חייכם ובדבר הזה תאריכו ימים על האדמה אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה", שאינו דומה צדיק לרשע בעת הגאולה, כי הצדיקים יחיו לנצח ואילו הרשעים רח"ל להם הגאולה בושה שאין כדוגמתה, וגם לא כולם יזכו לשרוד ולחזור בתשובה בהתעוררות שבורא עולם יעשה ברגעים האחרונים, וכפי שהארכתי בעניין בסוף פרשת נצבים, וגם בהמשך הפרשה.

ובקצרה, ראינו כמפורש בתורה שעל ידי שעם ישראל שמע את קול ה' בעצמו במתן תורה זה הכניס בהם יראת שמים עצומה, שכבר לא רצו יותר לחטוא וככתוב במדרשים שהקב"ה שילק את היצר הרע מהם, וכך בורא עולם יכול לתת התעוררות תשובה ככתוב "והשיב לב אבות על בנים", אבל יתכן שהתעוררות לא תהיה מקסימלית, ורק מי שלא התרחק לגמרי - שעדיין יש בו קדושה מסוימת, רק הוא יצליח להתעורר בתשובה שלימה.

ואת זה משה הכניס להם חזק בפה ובאוזניים כפי שכתוב בהמשך, יהודים יש גאולה מאה אחוז בלי תנאים, אבל תהיה חלק מהגאולה הטובה ולא תפסידנה חלילה.

אז גם אנחנו נקשיב למשה רבינו, שקולו יהדהד באוזנינו מאז האזינו עד היום הזה "דור שבו משיח בא", ונצל את כל כוחנו להיות מהצדיקים המקבלים את פניו, ובמאמץ שלנו בתקופה הזו!!! בחיזוק שלנו בתקופה האחרונה הזו!!! בשמירת העיניים והמחשבות!!! שיהיו כל מחשבותינו לשם שמים בתורה ובתפילה!!! נזכה לחיות חיי נצח בקדושה בביאת גואל צדק ובבניין בית המקדש בקרוב בימינו אמן סלה.

האזינו השמים והארץ

ואולי משה רצה לקשר בין גורל היהודים לגורל השמים והארץ, שכמו שהשמים והארץ מחזיקים את כל בני האדם צדיקים ורשעים, כך גם היהודים יחזיקו ויחזקו את השני יחד באחדות כגוף אחד בלב אחד לאבינו שבשמים.

בעל הנתיבות הזדעזע, ואמר לרבי עקיבא אייגר, זה ממש "בעקבתא דמשיחא חוצפא יסגא"!! המשיח חייב להגיע, כי תראה איזה חוצפה!!! ממש כמו שכתוב בגמרא, שלפני בוא המשיח תתרבה ותתעצם החוצפה בעולם!!!!

ענה לו הגאון רבי עקיבא אייגר, **טעית**!!! זו לא החוצפה המדוברת, החוצפה שתהיה בעקבתא דמשיחא, כך היא תיראה, שאנחנו זקני הדור נשב תשושים בספסל, והצעירים יעברו על ידינו, ואם אנחנו הזקנים גדולי הדור

יש לעיין, למה יש כאן **אריכות וכפילות**, כי כמה פעמים מוזכר בפסוקים הללו שאמר להם את דברי השירה??? **וגם** מה הדגש שחוזר על עצמו שאמר להם את "כל" דברי השירה, וכי מה זה בא לרבות, וכי יש כאן דברים שלא כתובים במפורש???

ומה הכוונה באזני העם, הרי קודם הצטווה **לשים בניהם** אז מה המשמעות החדשה "**באזני העם**"?? ומה הכוונה לא **דבר ריק הוא מכם**, וכי למה יזלזלו ויחשבו שזה ריק?? ומה המשמעות של המושג??

ונראה לחדש, שיש בפרשיות "וילך והאזינו" 2 נבואות לעתיד של הימים שקודם ביאת המשיח ולימות המשיח, הא' זה בפרשתנו וכפי שהבאנו בשם הרמב"ן, והרחבת הדברים על פי האברבנאל, שבשירת האזינו שזו השירה הכוללת והמורחבת, עיקר מטרתה לבשר לעם ישראל על הגאולה המובטחת בלי תנאים אלא כחוק וכדברי הרמב"ן.

ואילו בפרשת "וילך" כאמור, עיקר השירה הייתה לאיים על עם ישראל לא לעשות חטאים, וגם התראה על ההסתר פנים שעלול להיות כשיחטאו, אבל לא רק זה נכתב בנבואות ושירת "וילך", אלא שם גם התבשרנו בשורה טובה שלמרות הצרות ורעות והסתר הפנים בכל זאת "לא תישכח מפי זרעו", וכפי שכתב רש"י שלעולם ולנצח יהיו לומדי תורה וצדיקים בעם ישראל בכל דור ובכל מצב.

וייתכן, שמשה רבינו טוען לעם ישראל, יהודים יקרים נכון שבפרשה חידשתי לכם שמשיח יבוא ויגאל את עם ישראל בלי תנאים אפילו שעם ישראל יהיה רשעים רח"ל, בכל זאת יהודים יקרים אל תבואו עם כלים ריקים לקראת המשיח - כי לא ריק הוא מכם", אלא תהיו אלו מהנבואה של וילך "שלא תישכח מפי זרעו", חזקו ואמצו לבוא

לכאורה יש לתמוה מה עניין עדות השמים והארץ, שהרי הם נוגעים בעדות וכפי שטענה הגמרא במסכת ע"ז ג' ע"א?? **וגם** יש להקשות שהרי הם יחזרו לתוהו ובוהו, ואיך כתב רש"י שהם קיימים לעד??

וטהר לבנו – האזינו

כי הבן אדם נשאר אותו יצור עם אותם תאוות ואותם יצרים רק יותר מפונק ועצלן, וממש לא יותר טוב מבעבר.

אם תתעקש, ראה גם את שפלות האדם שרואים היום, שהרי הישמעאלים רוצחים זה את זה בחרב ועורפים ראשים כפי שהיה בעבר הרחוק, וזה מוכיח שהיצרים הם אותם יצרים ולכן הם משתמשים בכל הכלים שיש!!! ועוד הם מתאמצים לשכלל בכל דרך את יצרם הרע והאכזרי.

לכן יהודי יקר צא החוצה והבט לשמים וראה את התכלת שראה משה, והבט לעפר וגע בו כי זו הארץ שהייתה בתקופת משה, ותחזק בחיבור להיסטוריה היהודית, ואל תחליק לשפל ולתהומות אלא תישאר על הקרקע וראשך בשמים רוחני וטהור.

ומות בהר

עושים מצוה כי נתנו כבוד לרב, וגילו שאכפת להם מכבוד רבם ושרוצים הם במחיצתו, ולמה נשמע שהקב"ה כביכול משווה ביניהם, וכי גם להם הייתה כוונה או מחשבה שלילית?? וגם איך הם יכולים היו למנוע את פטירתו וכי בידם הדבר??

אלא כאמור על פי דברי הגר"י השאלה האחרונה מתורצת, שאכן עם ישראל חשבו שביכולתם למנוע ממשה רבינו לעלות להר וככה משה רבינו לא ימות!!!!

ועדיין נשאלת השאלה, אם היה ביכולתם לעצור את משה רבינו, למה אכן הם לא עשו זאת?? **הרי** בורא עולם הראה להם את פטירת משה בעיצומו של יום, וכי כביכול הקב"ה שיתק אותם? וגם מה המטרה בכך??

והרי הם רצו לקיים מצווה של כיבוד תלמיד חכם, וכמו שכתוב בגמרא **כתובות ק"ד** שבעת פטירת רבי הקדוש התפילות של היהודים למטה עצרו מרבי להיפטר, ולמרות שמלמעלה בעולם העליון ביקשו את נשמת רבי הם לא הצליחו, כי כוח התפילה גבר על רצון העליונים??

ונראה לתרץ שכאן כתוב **"בעצם היום הזה לאמר"**, דהיינו שעל משה לומר לעם ישראל שהוא ילקח מהם והם לא יצליחו לעצור זאת, **ובכוונה** היה זה, כי בעצם העלאת הנושא נשמע כרצון הבורא **לעורר בהם את הרצון להתנגד** או לפחות לנסות להתנגד כפי שהתנגדו דורו של נח והמצרים, בפרט שיש כאן מצוות הכרת הטוב כפי שתיאר זאת בורא עולם!!!

ויותר מזה, שימו לב ללשון שאמרו **"אם אנו מרגישים בו אין אנו מניחים לו למות"**, והנה כתוב שמלאך המוות בא לקחת את משה רבינו, ומשה עצר אותו לידו ובירך את ישראל ליד המלאך, שמלאך רע יאמר אמן, ואז ראו ישראל שמיתתו קרבה ממש אז למה חיכו??

אלא יתכן שעם ישראל חשבו שברגע שמשה יעלה מדרגה אחת מתוך 12 המדרגות שהיו בהר מיד נעצור אותו בכוח, וזה **"אם אנו מרגישים בו"**, ולמה חיכו שיעלה מדרגה אחת?? כי כך יתנו לו גם לקיים את מצוות הבורא לעלות והם מצדם ירוויחו שעצרו אותו ואנסו אותו מלהמשיך לעלות ולמות בראש ההר.

אבל משה שידע את כוונתם, לכן משה קפץ בבת אחת בכל כוחו את כל ה12 מדרגות ביחד, ככה הם לא הצליחו לעצור אותו, וזה היה בדיוק רצון הבורא שמשה יתאמץ למות.

ואולי נוסף כאן מסר, שנכון שעברו אלפי שנים מאז משה רבינו והעולם השתנה לגמרי, אבל הבסיס לא השתנה, שהנה השמים והארץ נשארו כמו אצל משה רבינו, ומשה אומר לעם ישראל כך גם התורה לא תשתנה והחובות של התורה קיימות בדיוק כמו שהיה לפני אלפי שנים.

נכון, אנשים חושבים שהעולם התקדם, הנה הטכנולוגיה התעצמה והשתלטה על העולם, אבל הכל שטויות והבלים

הגאון מוילנא כתב הסבר נפלא, שבורא עולם נתן למשה רבינו עוד מצוה לחטוף לפני פטירתו, וזה עצם הפטירה של משה שבזה הוא קיים מצוות עשה של **"ומת בהר"** וגם את הלא תעשה של **"ושמה לא תעבור"**.

ושואלים איך אדם מקיים מצוה בעצם פטירתו **הרי זה לא בידו**, שהרי לא מדובר שהרג את עצמו, וגם לא נצטווה להרוג את עצמו כי לא כתוב ותמית את עצמך אלא ומות, אז איזה פעולה עשה משה שנחשב לו כמצוות עשה???

וראיתי שהגר"י עונה, שמשה יכל למנוע את מיתתו על ידי שלא היה עולה להר, שהרי בורא עולם אמר לו **"עלה ומות"**, ומשמע שאם **לא היה עולה לא היה מת**.

ויש לתמוה מה ראה משה רבינו לעלות את כל המדרגות בבת אחת?? **ואם** העלייה בהר זו המצווה, למה לעשותו בחטף?? **ולמה** לעלות בצורה משונה, הרי באכילה הבולע לא תמיד נחשב כאוכל???

והנה כתוב שמשה נפטר **בעצם היום**, וידוע מתשובות הגאונים ליקוטים סימן ז' ובעוד ספרי גאונים שמשה נפטר בשבת לקראת ערב, בזמן המנחה ולא באמצע היום, ולמה כתוב אם כן **"בעצם היום"**??

ובעצם זה יתורץ על פי רש"י בשם המדרש, שב3 מקומות נאמר **בעצם היום הזה**, הראשון זה **בנח** שנאמר **"בעצם היום הזה בא נח"**, לפי שהיו בני דורו אומרים אם אנו מרגישים בו אין אנו מניחים אותו להיכנס בתיבה, ולא עוד אלא אנו נוטלים פטישים וגרזנים ושוברים את התיבה, אמר הקב"ה הריני מכניסו בחצי היום וכל מי שיש בידו כח למחות יבא וימחה.

במצרים נאמר **"בעצם היום הזה הוציא ה'"**, לפי שהיו מצריים אומרים אם אנו מרגישים בהם אין אנו מניחים אותן לצאת ואנו נהרוג אותם, אמר הקב"ה הריני מוציאן בחצי היום!!! וכל מי שיש בו כח למחות יבא וימחה.

אף כאן במיתתו של משה נאמר **בעצם היום הזה**, לפי שהיו ישראל אומרים אם אנו מרגישים בו אין אנו מניחים לו למות, שאיך יתכן שאדם שהוציאנו ממצרים וקרע לנו את הים והוריד לנו את המן והגיז לנו את השליו והעלה לנו את הבאר ונתן לנו את התורה וכי ניתן לו למות?? **ומסיים** רש"י שלכן **אמר הקב"ה הריני מכניסו בחצי היום** וכו'.

והנה בשונה מהמבול ויציאת מצרים ששם המעכבים רצו לעשות רע, כאן להיפך עם ישראל אם היו מעכבים היו

וטהר לבנו – האזינו

רק בשביל לעשות רצון ה', בלי תירוצים של אונס שהעם לא נתן לי למות, והעם עצרו בעדי בכל הכוח.

וזה גם בורא עולם רוצה להראות לנו, שאפילו לפני שמשחשבו לקפוץ את כל המדרגות בכל הכוח, כבר הקב"ה ידע שכך משה רבינו יעשה זאת, למרות שהתחנן לחיות, ולמרות רצון העם לעצור את המוות שלו, כי משה הוא "עבד השם" וכל מהותו הייתה לעשות אך ורק את רצון ה' בכל כוחו ונגד כל הכוחות והרצונות האחרים.

ללמדנו שאין תבונה כנגד השם, בורא עולם יודע כל תעלומות, ונותן דרך לעובדו בכל מצב ושנעבדו בדרך הנכונה גם אם זה מצריך אותנו לקפוץ בכל הכוח, כי צריך מסירות נפש לעבודת הבורא עד הרגע האחרון, והרוצה ליטהר מסייעים ביזו רק חזק ואמץ, ואל תתייאש תמיד יש דרך להתגבר, ושוב רק חזק ואמץ.

יערף כמטר לקחי

שלא יורד גשם, כך התורה כגשם - שלימוד התורה שלנו צריך להחיות אותנו גם כשאנחנו לא לומדים, כי כל חיינו צריכים להיות מושפעים מכוח התורה, לישון עם מחשבת תורה, ללכת עם מחשבת תורה, ולאכול עם מחשבת תורה.

וגם כל הפעולות הגשמיות שאנחנו עושים נעשה בשביל שיהיה לנו כוח ללמוד תורה, ככה זה יהיה כמטר שמחיה את האדם.

ואם כך נחיה, אז זה "יערוף", יחתוך את הראש של היצר הרע, כי הראש מתמלא במחשבות פסולות כשהוא ריק מתורה, אבל אם גם כאשר יש הפסקה בלימוד תורה, ובכל אופן כל רגע פנוי המחשבה היא בתורה, אז לא רואים את הטומאה ברחוב ולא חושבים רע, רק חושבים מה כוונת רש"י ומה מסתתר בכוונת הפסוק, ומה עומק כוונת הרמב"ם, וככה אתה "רוכב על במתי ארץ", ואתה קדוש וטהור, מקיים מצווה כל רגע ורגע וקדושתך כמו מלאכי השרת וגם יותר מהם, כי לך יש יצרים ולהם אין, רק חזק ואמץ אמן ואמן.

וישמן ישרון ויבעט שמנת עבית כשית ויטש אלק עשהו וינבל צור ישעתו

יקברו בשפע שיש שבביתם ויחטאו ב"שמנת עבית ויטש אלוך".

ואולי באה תפילה זו בכוונה בצאתו בשלום בלי פגע, כי ייתכן ששמץ של גאווה תיכנס לליבו של כהן גדול שהצליח לצאת בלי פגע וזה מוכיח שהוא צדיק לעיני כל לכן באה תפילה זו מיד בצאתו.

ומתפילתו על עם ישראל ילמד הכהן הגדול גם על עצמו, שכשם שהתפלל לשפע גשמיות אבל שהגשמיות תהיה רק לרצון השם ושלא יהיה וישמן ויבעט, כך אתה כהן גדול - אל תיתן להרגשת הסיפוק והשמחה שממלאת אותך בצאתך מושלם כצדיק מוכח, שיצאת חי מקודש הקדשים לעיני כל ישראל, אל תיתן לתחושה זו להשתלט עליך ולהביאך לגאווה של וישמן ישרון, אלא תמשיך לרצון השם בניסיון עשירות המוחין והכבוד ולהישאר למרות זאת בענוה.

ושחלילה לא יהיה כאותו כהן גדול שמסופר עליו בגמרא יומא ע"א שפגע בכבודם של שמעיה ואבטליון, כשראה את העם מלווים את גדולי ישראל במקום ללוות אותו.

אמנם שם גם הייתה פגיעה ממשית בכבודו של הכהן הגדול, כי באמצע שליוו את הכהן הגדול, כאשר לפתע ראו את גדולי ישראל מיד הם עזבו את כבודו של הכהן הגדול ורצו לכבד את כבוד התורה של שמעיה ואבטליון, ואותו כהן גדול שנפגע העליב קשות את גדולי ישראל, בכל זאת הייתה על הכהן הגדול חובה להתגבר במידת הענוה ולא להיפגע.

ומצד שני לא תהיה מהומת אלוקים ובכי וצעקות של התנגדות כוחנית בין עם ישראל שימשכו את משה לארץ ובין התעקשות משה והכוחות העליונים להתקדם למעלה כרצון ה' ולכן הם להיפך ימשכו את משה לעולם העליון, **ודבר** כזה בעצם יום השבת יוצר מהומה ויותר גרוע מכך וכבוד השבת מופר חלילה.

וגם להראות לעם שמשח רבינו לא רק הסכים למות, אלא גם בשביל רצון ה' הוא קפץ בכל הכוח נגד כל רצון העם,

יערוף כמטר לקחי, לקח זה תורה, כמו שכתוב "כי לקח טוב נתתי", וזו העדות שתעידו, שאני אומר בפניכם תורה שנתתי לישראל שהוא חיים לעולם, **כמטר הזה שהוא חיים לעולם, כאשר יערפו השמים טל ומטר - רש"י.**

ונראה להוסיף, שכמו שגשם לא יורד כל רגע ורגע, אלא לעיתים, אבל הוא מחייה את העולם, כי הגשם שירד הצטבר במאגרי מים ומזה מסתפקים בני האדם גם בזמן

שנים הייתי מתפלא על תפילתו של כהן גדול בצאתו מבית קדשי הקדשים, כי התפלאתי איך יתכן שדווקא באחד מרגעי השיא של יום כיפור, כשכהן הגדול זכה לצאת חי מבית קדשי הקדשים, דווקא אז התפלל בהדגשה על גשמיות, רוב תפילה או חצי תפילה על גשמיות??

וגם לפי נוסח אשכנז הוא התפלל על אנשי השרון שלא יהיו בתיהם קבריהם, וכי זו הבעיה היחידה שהייתה קיימת בישראל?? **ואם** תגידו שזה הסכנה היחידה כי היו צדיקים, אז למה דווקא אנשי השרון סבלו מסכנה זו??

אלא יתכן כפי שראיתי בספרים, שהכהן הגדול התפלל שהשפע לא יביא אותם לעבירות - שלא יגיעו למצב של **וישמן ישרון ויבעט, וזו** הכוונה "שנת חיים טובים **מלפניך**", שלמרות השפע בגשמיות לא נשכח את בורא עולם אלא נעשה את רצונו, שהשפע יהיה לרצון לפני השם.

וכידוע ניסיון העושר קשה יותר מניסיון העוני, ומצד שני העניות קשה שמביאה מתח ודאגות ומריבות ובעיות בשלום בית.

לכן כהן גדול התפלל גם שיהיה שפע בגשמיות, שנוכל לעבוד את בורא עולם בלי טרדות, אבל הכי חשוב שנעמוד בניסיון העושר לרצון השם, וזו התפילה המשובחת ביותר שמתאימה להתפלל בצאתו מקודש הקדשים, שאכן יהיה שפע של רוחניות אבל גם של גשמיות, אבל גשמיות שלא תהיה כבתי השרון שהיו בתיהם קבריהם, שגם הם לא

וזהר לבנו - האזינו

ללמדנו, שכל רגע עלינו ללמוד איך לתקן את עצמנו, ולא ליהנות מעצמנו ולהתגאות גם כאשר ההצלחה הרוחנית מאירה לנו פנים, כי אסור לנו לשכוח שהיצר ממתין לנו בכל מקום ובל שעה ודווקא בזמנים של התרוממות הרוח הוא שיש להשתלט עלינו בגאווה, כי אפילו לכהן גדול צדיק בצאתו מבית קדשי הקודשים כבר המתין לו היצר הרע, אז נתעלה ונזהר שוב ונתעלה ונצליח עוד ועוד להגיע להישגים חדשים בהתלהבות ובענווה אמן ואמן.

ויבא משה וידבר את כל דברי השירה באזני העם הוא והושע בן נון

זזהו "וילך משה", הוא הלך לקראתם, לא כדרכו מימים ימימה שבאו אליו לבעל הכוחות והמסורות ומעיינות החכמה, אלא הוא הלך אליהם.

וייתכן שאמר להם: איני יכול לצאת ולבוא, כי אין לי שערי חכמה, אבל אני מתאמץ לתת לכם מוסר וברכות וכל מה שעדיין אני יכול לתרום לקידום עם ישראל.

ולכן זכה משה שלמרות שנסתלקו ממנו שערי חכמה בכל זאת התנבא את שירת האזינו ברוח הקודש שהיא עיקר ספר תורה (כי התאמץ בה), וגם את הברכות שבייכם לפני מותו, ולכן זכה שייתן להם עוד 2 מצוות למרות מצבו, והם מצוות הקהל בסוף שמיטה, ומצוות כתיבת ספר תורה.

ואכן אחרי סיום כל זאת ביום אחד, יום אחרון!!! אז באמת ובתמים סיים את תפקידו, וגם דאג לבנות כראוי את המנהיג הבא יהושע, בכך שקרא לו "הושע" והצילו מעבירה חמורה של המרגלים, ואכן עכשיו הוא בנוי להמשיך את הנהגה, אכן "ויבוא" כי הוא אכן "בא בימים", השלים הכל!!! כי בכל מצב התאמץ והצליח!!!

ולמרות שהיה "ויבוא - שבא בימים" שהשלים כל חובתו!!! בכל זאת רצה עוד קצת לחטוף מצוות ולחזק:

"ויאמר אליהם שימו לבבכם לכל הדברים אשר אנכי מעיד בכם היום אשר תצום את בניכם לשמר לעשות את כל דברי התורה הזאת. כי לא דבר רק הוא מכס כי הוא חייכם ובדבר הזה תאריכו ימים על האדמה אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה".

ללמדנו שאנחנו חייבים לעבוד את בורא עולם בכל מצב, וגם אם נראה שסיימתי, לא לעזוב אלא תמשיך, וגם אם מאוד קשה ויש קושי אמתי ועצום ובלתי אפשרי ממש, בכל זאת קח זאת כניסיון ותחדש בעבודה של בורא עולם, ותתאמץ מאוד במסירות נפש, וזה שווה מאוד!!!! תראה מה הספיק משה ביום האחרון עם מסירות נפש ובכל הכוחות ובמצב של נפילות רוחנית עצומה - בלי שערי חכמה ומסורת ממש!!! אז גם אתה יכול!!!! וה' טוב יעזור וייתן לך הצלחה מדהימה אמן ואמן.

כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו

דרך ה' בגבורת נפש עצומה, שעליהם נאמר נוטלים שכל כולם.

אבל אם נפרש כן, אין כאן תקווה לכלל עם ישראל, אין תקווה לחוטאים!!! אבל הגאון רצה לגלות לנו שבורא עולם אוהב את עם ישראל עם כל הבוץ והסירחון!!!

ואכן הפסוק מוכיח כן, ויקרא טז, טז "השוכן אתם בתוך טומאתם", ובמדרש תנחומא מצורע ט והזוה בנדתה, המשיל הכתוב טומאתן של ישראל לטומאת הנדה, ואילו המשיל את ישראל לטומאת המת אין השכינה חוזרת עליהן לעולם, אלא המשילו לנדה שהכהן נכנס עמה בבית ואינו חושש, כן הקב"ה משרה שכינתו על ישראל אף על פי שהם טמאים בין עכו"ם.

ומהפסוק שבפרשה גם נדייק כן, שבפסוק "כי חלק ה' עמו" ההמשך הוא "יעקב חבל נחלתו", ויעקב זה עם ישראל בחולשתו, ואילו ישראל זה עם ישראל בתפארתו, והתורה מדגישה שלא רק הצדיקים "ישראל הם חלק ה' ונחלתו" אלא גם "יעקב הם חלקו ונחלתו".

המפרשים שואלים, הרי קודם כתוב "וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל", אז מדוע כאן כתוב ויבוא משה וידבר ובהמשך כתוב "ויכל משה לדבר את כל הדברים האלה אל כל ישראל", הרי בשני המקומות הוא דיבר אל כל ישראל, אז מה נשתנה זה מזה???

וגם יש לתמוה כפי שהרבה מהמפרשים תמהו מדוע כאן לפתע מופיע שמו של יהושע בלי יי "הושע", ובאותו יום לפני ואחרי פסוק זה מופיע שמו מלא, מדוע כאן השתנה שמו???

ונראה לתרץ, על פי מה שכתוב אצל אברהם אבינו, "ואברהם זקן בא בימים" ודרשו חז"ל בא בימים שכל ימיו היו מושלמים בעבודת השם, ואם כן אולי נפרש גם כאן.

שקודם שירת "האזינו", משה עשה "וילך", וכפי שכתבתי בפרשת "וילך", שביומו האחרון אמר "לא אוכל לצאת ולבוא" וכפי שביאר רש"י, לצאת ולבוא בדברי תורה, מלמד שנסתתמו ממנו מסורות ומעיינות החכמה, בכל זאת משה רבינו העניק בענווה הרגיש שעדיין חסר לו בשלימות העבודה ולא מלאו ימיו כראוי ולא השלים עבודתו.

ואולי גם חשב שדווקא עכשיו זה מבחן וניסיון בשבילו כשהוא במצב רע וקשה מאוד, שנסתתמו ממנו מסורות ומעיינות החכמה, שדווקא זה הזמן להתחדש ולהתאמץ לתת לעם ישראל בכל יכולתו גם בלי שערי חכמה ומסורת.

הגאון רבי חיים מוולוז'ין שאל את רבו הגאון מוויילנא, על מה שראה בתנא דבי אליהו "שבורא עולם שמח בחלקו", והתקשה שהרי כל העולם כולו של בורא עולם ומה שייך "שמח בחלקו אצל הבורא???"

ענה לו הגאון, "כי חלק ה' עמו" ובורא עולם שמח בחלקו - שמח בעם ישראל בכל מצב ובכל זמן, גם בעת הסתר פנים, גם בעת הסתר אסתיר, גם כשעם ישראל למטה ובשפל, בורא עולם שמח בחלקו, שמח בעם ישראל.

ותחילה חשבתי לומר שבורא עולם שמח בכל זמן בעם ישראל, כי תמיד יש את הקבוצה שעליהם כתוב "שלא תישכח מפי זרעם".

ואדרבה בצדיקים אלו יש הרבה מה לשמוח, שהרי הם נמצאים בדור מחריד, דור של "נבל ולא חכם" דור "שנטש אלוך עשהו וינבל צור ישעתו, דור של "יקנאהו בזרים בתועבת יכעיסהו" ובכל זאת התעלו מעל סביבתם ושמרו

וּטְהַר לְבָנוּ - הָאֲזִינוּ

הזדמנות לתפוס בחבל ולטפס למעלה מהבור והשפל העמוק בו יעקב נמצא.

ויעקב חבל נחלתו, שבורא עולם זורק חבל ליעקב בשיא השפל בשיא הטומאה, שנותן לו את החבל ונותן לו

ללמדנו, שכל יהודי בכל מצב בורא עולם אוהב אותו, וגם אם הרבית ליפול ושקוע אתה עמוק בתאוות ובטומאה, בכל זאת זכור שבורא עולם באהבתו אותך זורק לך חבל הצלה רק אחוז בחבל ותתאמץ ותטפס למעלה לעולם הנקי והטהור שלמעלה.

יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי

ומתרץ הגר"ח שהתורה באה ללמד אותנו, שאם יש לאדם שני תלמידים, אחד הגון והשני לא הגון, אזי לפני שמלמדים תלמיד הגון עלינו לסלק את התלמיד הגרוע שאינו הגון, ורק ככה יכול התלמיד ההגון לצמוח ולהתעלות כראוי.

הגמרא תענית ז' אומרת "אם תלמיד חכם הגון הוא - תזל עליו כטל, ואם לאו - ערפחו כמטר."

שואל מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א, שלפי הסבר הגמרא הסדר בפסוק לכאורה הפוך?? שקודם ייכתב טל ואחרי זה ייכתב מטר??

ולכן הקדימה התורה יערף כמטר לתזל כטל, ובגמ' להיפך.

ובעצם כל אדם בתוך עצמו עליו לסלק מעצמו את החלק הלא הגון שבו שמפריע לו בעבודת ה', ואז יוכל להתעלות בחלק הטוב וההגון שלו, כי אין אדם טובל ושרץ בידו.

לי נקם ושילם

ובעצם כל המידות והתכונות בחיינו בנויים באופן שאפשר להשתמש בהם לטובה או לנצלם לרעה, לדוגמא אפשר לנצל גאוה לטוב ויגבה ליבו בדרכי ה', ואפשר להסריח מגאוה.

כתב האור החיים הקדוש, שנקם זה לרשעים ושילם לצדיקים, וכפי שאמרו חז"ל **נדרים ח'** שלעתיד לבוא יוציא ה' חמה מנרתיקה, הרשעים נשרפים ממנה, והצדיקים מתרפאים בה.

וייתכן שלכן משה אמר **"האזינו השמים והארץ"** כעדים, שגם היהודים ילמדו שכל דבר תלוי במקבל, וכדברי הגאון שהגשם מגדל מה שזורעים, חיטה או רעל!!!

וזה מזכיר לי את דברי **הגאון** מווילנא שגשם בא לעולם בשווה ומגדל הכל, ומי שיגדל חיטים יגדלו לו חיטים ומי שיגדל רעל יגדל לו רעל, **ככה** ברא בורא עולם את העולם, שמאתו לא יצא הרעות והטוב, אלא הטוב והרע תלוי במקבל, וכפי שזה היה בטבע של השמים והארץ כך גם יהיה בעת ביאת המשיח עולם כמנהגו נוהג, שהכל יהיה לפי המקבל לטוב ולרע.

ואולי לכן **מידה כנגד מידה** הבורא משלם ונוקם באותו צורה שלחלק זה ישמש לטוב ולחלק זה ישמש לרעה.

ובהפטרת חזון אחרית הימים שאומרים בהפטרת חג הסוכות, **זכריה י"ד** "וזאת תהיה המגפה אשר יגף ה' את כל העמים אשר צבאו על ירושלים המק בשרו והוא עמד על רגליו", וחשבתי איזה סוג מוות ישנו בעולם שהבן אדם נמק ומתאדה ומת עוד לפני שנופל, ובעצם אין מה שייפול?? אולי זה כדברי הגמרא והרחבת האור החיים שהנקם יהיה בהוצאת חמה מנרתיקה, שמעוצמת החום האדם יתאדה עוד לפני שיספיק ליפול.

והנה רש"י על הפסוק "כי קרוב יום אידם" כתב: כשארצה להביא עליהם יום איד קרוב ומזומן לפני להביא ע"י שלוחים הרבה. האם ייתכן שזוהי פצצת אטום?! שגם חמה מנרתיקה ייתכן שזה אטום, כי כידוע השמש היא אנרגיה אטומית בעוצמה, שבשניה אחת פולטת השמש אנרגיה (שווה ל- יותר מ-6 טרייאורדים של פצצות בעוצמה של הפצצה האטומית שזכתה לכינוי "ילד קטן" והוטלה על הירושימה).

בכל אופן זכור נזכור, ש"הנסתרת לה' אלקינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת", שאנחנו חייבים להתמקד רק בחובות שלנו להתחזק בכל מצב ובכל מחיר, ולא להיות ממחשבי קיצין שנשברים כל פעם מחדש, שתאריך שהיה נראה להם חלף ועבר, אלא נזכור ששום דבר טוב לא בורח מאתנו, אנחנו נשקיע ובטוח נזכה לקבל את כל הטוב בקרוב.

אמרתי אפאיהם אשביתה מאנוש זכרם

לא יעזב להם שרש וענף, וזרחח לכם יראי שמי ועסותם רשעים כי יהיו אפר תחת רגליכם, הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא, והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם פן אבוא והכיתי את הארץ חרם".

כתב הספורנו "אמרתי אפאיהם", אשאר איזו פאה מהם והמותר אכלם, כמו שאעשה באחרית הימים אחרי שלא השגתי שלמותם לא במתן תורה ולא בארץ ישראל ולא בגלות, כאמרו בנביא **יואל ג'** "והיה כל אשר יקרא בשם ה' ימלט, כי בהר ציון ובירושלם תהיה פליטה כאשר אמר ה', ובשרידים אשר ה' קורא".

והנה בראש השנה שנת תשע"ז התקשיתי מאוד בפירוש התפילה, כי הנה אנחנו מתפללים "ובכן תן פחדך על כל מעשיך ואימתך על כל מה שבראת", ומשמע שמתפללים שכל העולם אפילו הגויים - כולם בלי יוצא מן הכלל יפחדו מבורא עולם, ואכן כך גם משמע בהמשך התפילה, שאנחנו מבקשים שהתוצאה תהיה "וייראוך כל המעשים",

ובעצם הדברים ידועים בנביאים שלעתיד לבוא הרשעים יישרפו ולא יישארו לחיות לעתיד לבוא, וכפי שהאריך הרד"ק בביאור הפסוק **ביואל**, והדברים מפורשים ממש **במלאכי פרק ג'** "ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עבד אלוקים לאשר לא עבדו, כי הנה היום בא בער כתנור והיו כל זדים וכל עשה רשעה קש ולהט אתם היום הבא אשר

וזהר לבנו - האזינו

יחזרו בתשובה, כמאמר חז"ל עירובין י"ט בשם ר"ל: **רשעים אפילו על פתחו של גהינום אינם שבים.**

אבל לפחות בשלב ראשון בכדי לשמח את הצדיקים שיזכו לראות במפלת הרשעים, הצדיקים יזכו לראות איך הרשעים פוחדים מהצדיקים ולכן **"כל הרשעה תקפוץ פיה"**, ורק אחרי זה הקב"ה ימחה אותם באש.

ואכן רק מי שיש בו מעשים טובים ורק מי שחזר בתשובה וזכה להיות כאדם שנברא מחדש רק להם יהיה **דעת ובינה** להשתמש ביראת שמים ובפחד שיקבלו מבורא עולם ויתחזקו ויתחברו ויתאגדו לעשות רצון אבינו שבשמים, ורק מי שהשתמש בנשמה שבאפו קודם התגלות בורא עולם רק הוא יזכה להתחזק ולומר ה' אלוקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה, ואכן כפי שכתבתי בפרשת נצבים באריכות, רק מי שיש בו בסיס טוב למרות שלא היה צדיק מושלם בכל זאת בגלל הבסיס הטוב שבו יזכה להתעורר ולהיות מבני העולם הבא.

וגם בעלינו לשבח אכן גם רק כל בני בשר הם אלו שמהם יושתת העולם הבא, וכמו שפירש רש"י **ביואל פרק ג'** על הפסוק **"והיה אחרי כן אשפוך את רוחי על כל בשר ונבאו בניכם ובנותיכם"**, ועל זה כתב רש"י רק **לאילו שיש להם לב בשר ולא אבן** ככתוב **בנביא יחזקאל ל"ו**, ורק הם יזכו להתנבאות, וזה כנראה גם הכוונה כאן **בעלינו לשבח** **"וכל בני בשר יקראו בשמך"** שרק בעלי לב בשר עם יראת שמים ומעשים טובים הם אלו שיזכו לחזור בתשובה שלימה.

וזה בדיוק מה שקראנו בהפטרה של תענית צום גדליה **"כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות, אשרי אנוש יעשה זאת וכן אדם יחזיק בה שמר שבת מחללו ושמר ידו מעשות כל רע"**, שלפני ביאת המשיח חייבים להתאמץ בקיום תורה ומצוות בכדי להיות השורדים לחיי הנצח של חיי העולם הבא, וכפי שעונה בורא עולם לצדיקים בסוף מלאכי, שלא יחשבו הצדיקים שהם סתם התאמצו והלכו בדיכאון וסבלו וחיו במסירות נפש לשמור תורה ומצוות, כי אין זה לריק, אלא ביום ההוא עת הגאולה הם יראו מה הם מרוויחים ומה יקרה לרשעים שיענשו קשות.

ולמרות זאת, בורא עולם עוד לפני יום ה' הגדול והנורא שולח את אליהו הנביא, והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם, שזה עוד חיזוק לתפוס עוד כמה בעלי תשובה ברגע שלפני האחרון. **ומעניין פירוש רש"י** שאלהו יבקש באהבה מהילדים שילכו לחזק את אביהם וכן להיפך, וזה פשוט מדהים שלמרות שאלהו הנביא כבר מתגלה, עדיין מי שהיה רגיל לעבור עבירות יהיה לו קשה לחזור בתשובה שלימה למרות כל ההתעוררות וההתגלות של בורא עולם, ורק על ידי חיזוק מהילדים או ההורים לילדים זה החיזוק האחרון והחזק ביותר שנשאר לפני שיבוא ה' ויכה את הארץ חרם.

אשרי מי שיהיה מוכן לקראת החיזוקים הללו ויהיה בן עולם הבא, ולא חלילה ברשעים על פתח גהינום שלא שבים בתשובה חלילה וחס!!! וראו נא אחי היקרים כמה קשה יצר הרע שאפילו כשבורא עולם מתגלה בהדרו עדיין ואלהו הביא מסתובב גלוי בינינו ומחזק זה עדיין לא עוזר!!!

לכן כבר עכשיו נילחם ביצר הרע בכל הכוח, כי עכשיו יותר קל לרכך אותו בכדי לא להגיע למצב **"רשעים אפילו על פתחו של גהינום אינם שבים"**, ולא להיות עם שריר ענק בלב שמתעלם מהתגלות בורא עולם ומבקשות אליהו הנביא שמתגלה בחוש!!! עכשיו זה הזמן להתחזק!!! ואם לא עכשיו אימתי???

הוא והושע בן נון

ותירץ, שבפרשת **לך לך** כתוב שהקב"ה שינה את שמה של שרי לשרה והגמרא **סנהדרין ק"ז** אומרת שהיוד שניטלה משרה התלוננה וצווחה בפני בורא עולם על הפסדה, ובורא

ישתחוו לפניך כל הברואים, ויעשו כלם אגדה אחת, לעשות רצונך בלבב שלם".

ומצד שני אומרים בהמשך **"ועולתה תקפץ פיה, וכל הרשעה כלה כעשן תכלה, כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ"**, ומשמע שיישאר רשעים וממשלת רשע שתתפוצץ מכעס עצור ומעצבים, אבל לא יהיה בכוחם לפעול רע נגד הצדיקים, ובסופו של דבר כל הרשעים יתנדפו ויעברו מן העולם. וזה סותר לכאורה את התפילה הקודמת שכולם יפחדו וכולם ישתחוו ויתאגדו לעשות רצון אבינו שבשמים, אז מאיפה עדין ימצא רשעה בעולם?????

ושוב בסיום התפילה מסיימים **"מלוך על כל העולם כלו בכבודך, והנשא על כל הארץ ביקרך, והופע בהדר גאון עזך על כל יושבי תבל ארצך, וידע כל פעול, כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור, כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה"**, וכאן שוב משמע שכולם יחזרו בתשובה ולא יהיו רשעים בעולם, אז גם זה סותר לכאורה את אמצע התפילה????

ובתפילת עלינו לשבח אומרים **"ועל כן נקוה לך ה' אלקינו, לראות מהרה בתפארת עזך, להעביר גלולים מן הארץ, והאלילים כרות יכרתון, לתקן עולם במלכות שדי. וכל בני בשר יקראו בשמך, להפנות אליך כל רשעי ארץ. יכירו וידעו כל יושבי תבל, כי לך תכרע כל ברך, תשבע כל לשון. לפניך ה' אלקינו יכרעו ויפלו, ולכבוד שמך יקר יתנו, ויקבלו כלם את על מלכותך, ותמלוך עליהם מהרה לעולם ועד"**.

ומכאן גם משמע שכולם יחזרו בתשובה כולל הרשעים!!!! ואם כן ממש קשה אמצע התפילה שהזכרנו קודם, באיזה שלב כן יהיו רשעים שלא יחזרו בתשובה?? ובפרט שמוכח בתנ"ך מספר פעמים שהרשעים ימותו ולא ישרדו, אז ממש לא מובן מה הפשט בכל התפילות???

והנה שמתני אל לבי שבתפילה **"תן פחדך על כל מעשיך ואימתך על כל מה שבראת"** לא אומרים **"וייראוך כל הנעשים וישתחוו אליך כל הנבראים"**, אלא כל המעשים וכל הברואים בלשון הווה, ולמה?? וגם לקראת סוף התפילה אומרים **"וידע כל פעול, כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור, כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי ישראל מלך"**, ולכאורה אם בורא עולם מתגלה בהדר גאון עוזו בעולם אם כן לא צריך **דעת ובינה** אלא ברור שכולם גם בלי דעת ובינה יצעקו ה' אלוקי ישראל מלך!!! ולמה משמע שיש כאן עדיין מקום וצורך להבנה ולדעת???

והתשובה הנראית לתרץ את כל השאלות התחדשה לי בעיצומו של מוסף על פי השאלות האחרונות, שאכן לא כולם יזכו להתחזק ולחזור בתשובה, שלמרות שבורא עולם יתגלה בהדר גאון עוזו, הרשעים לא יתחזקו ולא

וטהר לבנו - האזינו

ייתכן, שהיוד שחזרה ליהושע עד יום מותו הוכיחה שהיוד לא הסתפקה רק 38 שנה, אלא יותר מכך היא רצתה ששמה לא יפרד לעולם משרי או מיהושע גם לאחר הפטירה, כי צדיקים במוותם נקראים חיים, **וממילא** החוב לא הושלם בסיום ה 38 שנים. וזה גם הוכיח לעם ישראל ששמה רבינו לא מת, כי צדיק בפטירתו נקרא חי, ומשה רבינו כאילו חי לנצח, וזו הייתה נחמה גדולה למשה רבינו שכל כך רצה לחיות, וגם לעם ישראל ששמה רבם נחשב כחי.

עולם נתן את היוד שלה להושע שנהפך ליהושע, **והיית** והיוד ניטלה משרי משך 38 שנה, לכן היא הייתה אצל יהושע 38 שנים, וכאן הסתיימו ה 38 שנים וכביכול החוב לאות יוד כבר הסתיים, וגם כבר לא הייתה סכנה ליהושע מדור המרגלים לכן משה רבינו חזר לקרוא לו הושע.

אבל לפי הסבר זה עדיין צריך ביאור שבכל זאת מדוע השם הושע חזר רק פעם אחת, ומיד לאחר מכן שוב שמו היה יהושע עד ליום מותו???

עם נבל ולא חכם הלוא הוא אביך קנך הוא עשך ויכננך

ולכן דווקא בפסוק שעם ישראל מקבל תואר מכוער ונורא של נבל, מיד יש את הביטוי "**אביך**", כי אבא שלנו אוהב אותנו בשיא הלכלוך ורוצה שנתעלה.

אז קדימה בואו נשוב לאבא יקר שאוהב אותנו גם כשאנחנו מנוולים ומטונפים בעבירות, התנערי מעפר קומי לבשי בגדי תפארתך עמי.

ובאמת את הניתוח הטוב ביתר נרצה לקבל ממי שמאוד אוהב אותנו, כי הוא יקפיד ממש על כל כללי הזהירות ועם כל הרגישות והאכפתיות, בידי אבינו שבשמים אבינו האב הרחמן.

*** לי נקם ושילם לעת תמוט רגלם - יישר כוח לתלמידי הנפלאים שכל חידוש זה והבא בזכותם !!**

ואילו ר"י בתוספות מביא את תחילת הסוגיה ששמואל אמר **תמה** זכות אבות ורבי יוחנן אמר **תחון** – **תעזור** זכות אבות, וטוען תוספת שבאמת אין מחלוקת בין שמואל לר' יוחנן, אלא שמואל התכוון **שלושעים תמה אבל לצדיקים לא תמה**, ואילו ר' יוחנן **דיבר על צדיקים** שלהם יש זכות אבות, ומוכיח תוספות טענתו שהרי ר' יוחנן **עצמו אמר שמימי חזקיהו תמה** זכות אבות ולכאורה זה **סותר מה שאמר תחון** שאפילו **בשעת חורבן** מועילה זכות אבות, אלא **שתמה זכות אבות רק לרשעים**, ומסיים תוספות שלכן **מזכירים זכות חסדי אבות בתפילת שמונה עשרה** כפי שתקנו אנשי כנסת הגדולה שהיו בבית שני, כמו כן מפורש **במדרש** סוף ויקרא רבה **רבי אחא אומר לעולם זכות אבות קיימת**.

ואכן לרבינו תם מה שמזכירים בתפילת 18 חסדי אבות עד ימינו כתקנת אנשי כנסת הגדולה, צריך לפרש שמזכירים "**ברית אבות**" שהקב"ה בגלל חסדי אבות כרת עמם ברית, אך זה דוחק בלשון, ואולי מודה רבינו תם **שעל ידי תפילה** שמעוררים רחמים הקב"ה **זוכר לא רק את ברית שעשה עם האבות אלא גם את זכות אבות**, וכדברי רש"י שעל ידי רחמים מתעוררים זכות האבות, ויתכן לדעת ר"ת כפי שדייק בלשון הפסוק, שבימי חזאל שלא התפללו, לכן הקב"ה הצילם רק מכוח "**ברית אבות**" ולא בזכות האבות, ולפי זה מובן שמזכירים בתפילות "**זכות אבות**" גם לדעת ר"ת ודבריו יהיו תואמים גם כדברי המדרש ויקרא רבה **שזכות אבות לא תמה היינו שמתעורר על ידי תפילה**.

אומנם לפני ביאת המשיח בגאולה השלימה, אזי הקב"ה לא מעורר את זכות אבות גם לא על ידי תפילה, כי ה' רוצה לגאול את ישראל בגאולה שלימה **למען שמו באהבה**, ולכן יתכן שבימי **חזקיהו** היות והיה **אמור להיות משיח** והגאולה הייתה אמורה להיות גאולה שלימה במפלת סנחריב רק אילו היה חזקיהו אומר שירה על הנס, לכן אז הנס של **מפלת סנחריב הייתה בלי זכות אבות ולא ברית אבות** אלא מתוך "**קנאת ה' צבאות**", שהבטיח להביא את הגאולה בכל מצב בלי תנאים וכפי שכתבתי במאמר "**שימה בפייהם**", והיות ובסוף חזקיהו לא נהיה משיח, לכן שוב מתעוררת זכות אבות על ידי רחמים ותפילות עד קרוב לגאולה השלימה שתבוא בקרוב בימינו ממש אמן ואמן.

בליל שבת שאלתי את ילדי ממי יותר תפגעו כשיקרא לך מנוול, מאדם זר שככה יקרה לך, או מאביך??

ובני היקר היניק וחכים **יאיר אברהם** נ"י ענה לי: מאבא זה יותר פוגע לקבל מחמאה פוגעת שכזו!!! אבל עדיין מאבא זה בריא יותר, כי זה מגיע מתוך לב אוהב, שמוריד הכל על השולחן במטרה לתקן ולא להעמיק את הבעיה.

כתב רש"י לעת תמוט רגלם – "**כשתסתיים זכות אבותם שהם סמוכים עליו עכ"ל**, ואז יגיע עת הגאולה השלימה בזכות בורא עולם למען שמו, **ומשמע** מדברי רש"י שזכות אבות תשאר עד קרוב לגאולה השלימה.

והנה הגמרא שבת נה' חוקרת **מאימתי הסתיימה זכות אבות??** **לרב** מימות הושע בן בארי שנאמר "**אגלה את נבלתה לעיני מאהביה ואיש לא יצילנה מידי**", ולדעת שמואל מימי חזאל שנאמר "**וחזאל מלך ארם לחץ את ישראל כל ימי יהואחז**", ובהמשך כתוב "**ויחן ה' אותם וירחמם ויפן אליהם למען בריתו את אברהם יצחק ויעקב ולא אבה השחיתם ולא השליכם מעל פניו עד עתה**", ולדעת רבי יהושע בן לוי מימי אליהו, ולדעת רבי יוחנן אמר מימי חזקיהו שנאמר "**למרבה המשרה ולשלום אין קץ על כסא דוד ועל ממלכתו להכין אותה ולסעדה במשפט ובצדקה מעתה ועד עולם קנאת ה' צבאות תעשה זאת**".

והנה מצאנו ברש"י שם שמבאר בדעת רבי יהושע בן לוי, שלמרות שלדעתו תמה זכות אבות עוד בימי אליהו, בכל זאת על ידי **רחמים** הוזכרה להם **בימי חזאל מלך ארם**, כמפורש בפסוק:

ובתוספות שם מביא דעת רבינו תם **שזכות אבות תמה** אבל **ברית אבות לא תמה** שהרי כתוב (ויקרא נו) "**וזכרתי את בריתי יעקוב**", וזה מדובר **לאחר הגלות** – **לאחר כל הדעות שהוזכרו בגמרא**, ואכן אנחנו לא **מזכירים זכות אבות אלא הברית**, ואם כן שמואל שאמר מימי חזאל דייק מדכתיב **למען בריתו ולא למען זכותו**, ומוסיף הר"ן בדברי ר"ת "**ולא ישכח את ברית אבותיך אשר נשבע להם**".

אבל לפי דיוקו בדברי שמואל לכאורה קשה שמשמע שהזכות אבות הסתיימה עוד קודם ימי חזאל, שהרי כאן הקב"ה השתמש בכוח ברית אבות, אומנם היות והפסוק מסיים "**עד עתה**" משמע שגם כוח זה שהצילם עתה תם ונגמר וכפי דיוק רש"י, וא"כ גם כוח ברית אבות נגמר ותם, ואיך כתב ר"ת שברית אבות עדיין ממשיך?? ואולי לדעת ר"ת הכוונה "**עד עתה**" לומר **שלמרות שהסתיים זכות אבות** בכל זאת הקב"ה **לא השחית את ישראל עד אותו הזמן** כי "**ברית אבות**" עדיין נשאר וממשיך.

וַיִּהְיֶה לְבָנוּ - הָאֲזִינוּ

חזקיהו מיועד למשיח ה' – שירת האזינו ושירת הגאולה

לו רפואה מחמת מעשיו הטובים היה רק במטרה לעורר רחמים עליו.

אומנם יתכן שהסיבה שחזקיהו מלך יהודה לא אמר שירה על הנס שהיה במפלת סנחריב היא, כי יתכן שחזקיהו חיזק את עמו מול רוב עם ישראל – עשרת השבטים שעבדו עבודה זרה ואבדו מארצות הגויים, והסביר להם את עוצמת התורה הקדושה, ואת תוקף קיום מצוות ה', שמי שהולך ודבק בדרכי ה' מגיע לו כביכול בדרך הטבע שיהיה לו כל טוב בעולם, וכדברי התורה בפרשת בחוקותי "אם בחוקתי תלכו ונתתי שלום בארץ".

ואכן מצאנו דוגמא לזה בד"ה ב' פרק לה', במלך הצדיק יאשיהו שנלחם במלך מצרים כי היה בטוח שמגיע לו הניצחון בגלל צדקות הדור, בטענה שמובטח שחורב לא תעבור בארצכם כשמקיימים את התורה, כדבר טבעי ומובן מאליו, ולמרות שמלך מצרים התחנן שלא ילחם עמו כי הוא רק עובר בארץ ישראל ואין בכוונתו חלילה להילחם ביהודים, ולמרות שהנביא ירמיהו מודיעו לא להילחם, בכל המלך התעקש ונלחם כי היה בטוח בכוח התורה והבטחת ה' בפרשת בחוקותי, ובסופו של דבר המלך הצדיק מת במלחמה, כי לא הכיר את דורו שהיו לציני הדור שהסתירו את עבודה זרה בביתם ככתוב בקינות.

אומנם חזקיהו חשש כל הזמן מפני שבנא שהיה ראש ישיבה גדול ממנו, שלחזקיהו היה 11 רבבות בישיבה ואילו לשבנא היה 13 רבבות בישיבה, ולכן פחד שה' לא יעזור מפני הרוב הרשעים, ולכן ברגע שידע שהנס מובטח שיהיה מפלה לסנחריב למרות שבנא וסייעתו כי ה' אמר לו כמו שמופיע בפרק ח' שאין קשר של רשעים נחשב במניין סנהדרין כו', ע"כ לא דאג חזקיהו וסבר שאין צורך להודות על מפלת סנחריב, כי מגיע באופן טבעי שלום לצדיקים, ולמרות שחשב תחילה לשיר בכ"ז בסוף החליט לא לשיר כי חנינך את הדור על עוצמת התורה ועל גדלות לומדיה בטהרה, ובגדלות האדם השלם הפריזם מהרשעים הרבים והחוטאים, ובאי אמירת השירה רצה להנחיל לעם על עוצמת התורה שבאופן טבעי מגיע הניסים כמובן מאיליו.

אבל מכל מקום חזקיהו היה חייב להודות ולתת שירה על נס מפלת סנחריב, א. כי כל השכר על קיום מצוות ה' זה חסד ה', שלא יהיה לנו נהמא דכיסופא, ורק רצה הקב"ה לזכות את ישראל, ולכן כביכול גומל ומשלם כשכר פעולה אבל כל תהליך זה מהותו חסדים טובים, ב. הקב"ה נהג בדורו של חזקיהו לפניו משורת הדין בחסד וברחמים, בכך שביטל מלהחשיב את רוב עם ישראל כרשעים בטענה שאין קשר רשעים נחשב, וראיה לדבר שבפרק מג' כתוב שבדורו של חזקיהו היו עם ישראל אמורים למות ולהישמד, והקב"ה בגודל אהבתו וחסדיו הרג במקום עם ישראל את כוש וסבא ככופר נפש לעם ישראל, ואם פשוט הדבר שאין הרשעים נחשבים למנין רוב עם ישראל באופן מובן ורגיל, אם כן לא היו זקוקים עם ישראל לפדיון נפש תחתם שהרי צדיקים היו? אלא ברור מכאן לענ"ד שאכן בפשטות ברוב עם ישראל נכללים גם הרשעים ורק בחסדי ה' ובאהבתו החשיב את סיעת חזקיהו הצדיקים כעם ישראל כולו בלי לחברם לרשעים, והיות ואין ביטול רוב עם ישראל הרשעים דבר פשוט הוא, לכן היו זקוקים עם ישראל לפדיון וכופר נפש.

וכאמור שירת האזינו היא שירה חשובה ביותר לעם ישראל, כי יש בה הבטחה לגאולה בכל מצב של עם ישראל למען שם ה', והשירה מלווה את עם ישראל כל משך הגלות עד הגאולה, ומהגאולה חובה לשיר שיר חדש, להודות שהי' גאל את ישראל בחסדו בכל מצב על ידי תחבולות כפי שעשה בימי חזקיהו שביטל את רוב עם ישראל הרשעים והתמקד רק בצדיקים וכך הביא להם ישועה גדולה.

הגמרא בסנהדרין צד' אומרת שחזקיהו המלך היה אמור להיות המשיח והגאולה הייתה אמורה להגיע לנצח, ורק בגלל שחזקיהו לא אמר שירה על הנס הגדול שכל חיל סנחריב העצום שעוצמתו הייתה כה גדולה עד שכבש את כל העולם והצליח לערבב את כל העמים, כי לא הייתה מדינה שלא ניצח אותה, וננס מופלא כל צבא סנחריב מתו בבת אחת בליל פסח, וזה קרה לדעה אחת בגמ' על ידי שהחיילים של סנחריב שמעו את שירת המלאכים סנהדרין צה', ומרוב מתיקות רוחנית לעומת טומאתם הרבה הם מתו, כי גופם הטמא לא היה מסוגל לסבול את עוצמת מתיקות הרוחנית הקדושה, כמו אשה סוטה שהטומאה שבה לא יכול לסבול את קדושת המים שנמחק בס שם ה', ולכן היא גופה מתפוצץ ממש ומתה.

והנה בעצם ה' יכול היה להמית את צבא אשור ברגע אחד בכל דרך אחרת, ומדוע בכך ה' להמיתם על ידי שירת המלאכים? ויתכן שה' רצה לרמז לחזקיהו על חשיבות השירה שיהיה עליו להודות על הנס בשירה ובהודאה לה', ופלא הדבר שלמרות זאת חזקיהו לא אמר שירה? ונפרט, ש3 ימים קודם הנס הגדול חזקיהו מלך יהודה חלה במחלה קשה מאוד וכמעט מת מתוך כאב וצער עצום, והנביא שכנראה רצה לעודדו שיתפלל על עצמו אמר לו מות תמות ממחלתך זו, ועד זמנו לא היה אדם שהבריא ממחלה קשה – ע"פ ישעיהו לח' א' ורש"י שם.

ומחלתו זו לכאורה היה בה צד לכאורה של חילול ה', שהרי הבטיח לו קודם כמה פעמים שאין לו לחשוש מסנחריב, ואם חזקיהו חלה 3 ימים לפני בוא צבא סנחריב לירושלים, יש שיאמרו שחזקיהו חלה מרוב מתח ופחד מסנחריב, ויטעו לטעון שחזקיהו לא בטח בה' כראוי ח"ו, ויתכן שבכל זאת ה' החלה אותו כי רצה שחזקיהו יגיד שירה על הצלתו ממות לחיים, וזה יהיה הכנה לחזקיהו על חובת הכרת הטוב ושיגיד שירה גם על הנס העצום שיהיה לעם ישראל במפלת צבא סנחריב, וקשה הדבר מדוע בכל זאת חזקיהו שאמר שירה על הצלתו מהמחלה בכל זאת לא אמר שירה על הצלת העם מידי סנחריב?!

ועוד פליאה עצומה לפנינו, שבאמת חזקיהו אמר במפורש כשהודה בשירה על הצלתו מהמחלה הזכיר במפורש שאילו היה מת לא היה מסוגל לומר שירה ותודה על הנס שיהיה עם מפלת סנחריב, ועכשיו שניצול לחיים הוא מסוגל לומר שירה ותודה על הנס שיהיה עם מפלת סנחריב, והנה למרות שרצה לומר שירה על מפלת סנחריב בכל זאת ברגע האמיתי כשקרה הנס חזקיהו לא אמר שירה ותודה, ופלא עצום למה לא אמר כפי שרצה לומר?!

והנה שמתני לב, שכאשר חזקיהו התפלל לרפואתו הזכיר את צדקותו ואת עבודת ה' הטובה שעבד את ה' – שם לחי' ג', ואכן ראיתי במלבי"ם שרצה להזכיר זכויותיו וכך לעורר רחמים, אך בתחילה כשראיתי זאת נפלאתי כי יעקב אבינו בעת צרתו כשהפלל לה' מפני עשו הרשע לא הזכיר זכויותיו ושלמד בהתמדה 14 שנה בלי לשכב בלילה בישיבה של שם ועבר אלא אמר "קטנתי מכל החסדים"!!

אומנם כאשר חזקיהו הבריא ואמר שירה מצאתי להיפך שאמר תודה לה' שלמרות כל חטאי הרבים כביכול הקב"ה לקח את חבילות של העבירות וזרקם מאחורי גבו בכדי להתעלם מהם שם יי', והוא בענוותו הרבה טען שכאילו יש לו חטאים עצומים ורבים, וזאת למרות מחלתו הקשה שהתייסר בה קשות שהיא אמורה לכפר על חטאים בכל זאת חזקיהו לא החזיק טובה לעצמו ולמרות שהרים את כל ממלכת יהודה בתורה ויראת שמים מושלמת, בכל זאת אמר תודה כאילו קיבל מתנת חנם למרות חטאיו כי רבו, וזה מוכיח כדברי המלבי"ם שמה שבעת מחלתו טען שמגיע